GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

A°. 1801. N°. 68

BATAAFSCHE BINNEN- LANDSCHE COURANT.

Saturdag den 30 Mey. *Het 7 Jaar der Bat. Vryheid*

BATAAFSCHE REPUBLYK.

DORDRECHT *den 27 Mey.* Gisteren hebben, by ſtemming der Grondvergaderingen van het 85. District tot eenen nieuwen Vertegenwoordiger, de Burger *Verbeek* 13., *van der Mey van der Linden* 9., *van Meteren* 8., *Gevers* 2. en *Onderwater* 2. ſtemmen bekomen.

HAARLEM *den 27 Mey.* In de voorleeden week viel een der ſpeelende Meisjes van een Naayſchool in de Oude Gragt in het Water. Een toegeſtoken ſtok ontglipte haar hand, en zy was reeds zinkende. Aan de overkant zat op zyn bank *Nicolaas Kok*, een Stuurman, 70. jaaren oud, door jigt en andere ongemakken aan de beenen, zeer ſtyf en gebrekkig, deeze trok zyn Overkleed uit, lag zyn Horologie op de kant van de Wal, die 8. voeten hoog uit het Water was, ſprong daar af, zwom naar de overkant, en redde de ongelukkige; alles met zulk eene preſentie van geest, dat toen hy weder op de wal geholpen was, hy de Aanſchouwers toeriep: *Weest voorzichtig, trapt niet op myn Horologie.*

ROTTERDAM *den 28 Mey.* Eergister hebben, in het 69. District, 16. Grondvergaderingen den Burger *Busch* tot Vertegenwoordiger geſtemd, 11. dito vyf onderſcheidene Burgers, en de 13. overigen hebben niet goedgevonden, tot deeze ſtemming by een te komen.

DE HAGE *den 29 Mey.* Alhier is gedaan de navolgende

WAARSCHOUWING.

Het COMMITTÉ van WETHOUDEREN, uit het GEMEENTE BESTUUR van den HAAGE, doet te weeten, dat ter kennisſe van hetzelve is gekoomen, dat op heden een Inwoonder deezer Gemeente, door een Hond, die blykbaar Dol was, is gebeeten, terwyl nog boven dien een aantal Honden, door denzelven zyn gekwetst, het geen, zonder eene daadelyke voorziening, de ongelukkigſte gevolgen zoude kunnen veröorzaaken; ZO IS 'T, dat het Committé voorn., tot voorkooming van alle ongelukken, by deeze een ieder waarſchouwt, om hunne Honden niet los over de ſtraaten en wegen te laaten loopen, by proviſie geduurende den tyd van veertien dagen, zullende de Honden, welke, na verloop van vier-en-twintig uuren na deeze Waarſchouwing, bevonden zullen worden los te loopen, door de Dienaars van de Juſtitie dadelyk worden dood geſlaagen. Ondomeert dienvolgende den Subſtitut Schout en de Dienaars van de Juſtitie, om alle Honden, die, na verloop van vier-en-twintig uuren, na het doen deezer Waarſchouwing, op de ſtraaten en wegen door hun zullen bevonden worden los te loopen, dood te ſlaan.

En op dat niemand hier van eenige onkunde zoude kunnen voorwenden, zal deeze worden afgekondigd en aangeplakt, ter plaatſe daar zulks te geſchieden gebruikelyk is.

Gedaan in den Haag, den 27. Mey 1801.

Het zevende Jaar der Bataaffche Vryheid.

(*Onderſtond:*) In kennis van my Secretaris.

(*was geteekend*) J. ARNOLD.

VERTEGENWOORDIGEND LIGHAAM.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag den 28. Mey.

Aan de orde van den dag zynde het Rapport van den Burger Repreſentant *Leemans* c. ſ., tendeerende, om op de begrooting over den Jaare 1801. te brengen een post ter ſomma van ƒ 200,000. voor de *Mydrechtſche* Droogmakery: — wordt beſloten de door den Burger *van Veen*, betreklyk deeze zaak, geſuppediteerde Memorie te doen drukken, en dit Rapport inmiddels in advis te houden tot aanſtaanden Dingsdag.

Is geleezen eene Miſive van 't Uitvoerend Bewind, daar by ter kennis der Vergadering brengende, dat hun Medelid, de Burger *van Swinden*, op laatſtleden Dingsdag aan hetzelve Bewind had te kennen gegeeven, dat hy met verbazing gezien had, dat, in het Weekblad, getyteld *de Heer Politieke Blixem* N°. 4., de aantekening, die hy op den 25. Maart il. in de Notulen van des Bewinds Vergadering hadt doen inſereeren, woordelyk was gedrukt; met betuiging, dat hy aan de voorſz. uitgaave, of onmiddelyk, of middelyk, of op welke wyze ook, geen deel had, als dezelve ten hoogſten afkeurende, en te gelyk verzoekende, dat 'er een zeer ſtreng onderzoek naar voorſz. daad moge worden gedaan. Dat het by onderzoek deswegens alras aan het Bewind was gebleken, dat het voormeld Stuk uit de Archiven van deszelfs Vergadering door iemand, welke daar toe toegang had, was geligt geworden, en dat 'er vervolgens eene Copie van was gemaakt, die in handen van den Redacteur van het bewuste Weekblad was gekomen, welke Redacteur voorgeeft, dezelve van eene onbekende hand te hebben ontfangen; dragende het Bewind om aangevoerde redenen voor, dat het Vertegenwoordigend Lighaam, by eene bepaalde Wet, en onder behoorlyke pœnaliteit zo tegen den Drukker als tegen den Uitgeever gelieve te verbieden, dat eenige Reſolutien van Geconſtitueerde Magten, of Papieren en Stukken tot dezelve behoorende, in Couranten, Weekbladen öf afzonderlyk, en op welke wyze het ook zy, worden gedrukt of publyk gemaakt, zonder vooráfgaande autoriſatie van de daar toe bevoegde Magt; zullende door het ſtatueeren van eene dusdaanige Wet, naar des Bewinds oordeel, zeer veele ongeregeldheden worden voorgekomen: — geſteld in handen van de Burgers Repreſentanten *Appelius*, *Onderdyk* en *van Royen*, om deswegens te dienen van conſideration en advis.

Waarna de Vergadering wordt geſcheiden tot morgen vóór den middag ten 11 uuren.

TWEEDE KAMER.

Is onder anderen geleezen en bekragtigd, een onverwyld Beſluit der eerſte Kamer, waarby 't Uitvoerend Bewind wordt geauthoriſeerd, tot het verkoopen der geweezen *Keur-Palatſche* Goederen binnen deeze Republyk, opgelyken voet en wyze, als de overige Nationaale Domeinen.

Waarna de Vergadering wordt geſcheiden, geadjourneerd tot morgen ogtend ten 12. uuren, en veranderd in een Committé Generaal.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrydag den 29 Mey.

Op voorſtel van den Preſident wordt, na verklaring van onverwyde noodzaakelykheid, vernieuwd het in den voorleeden jaare onverwyld genomen Decreet, nopens de wyze van verkiezing van een Lid in 't Uitvoerend Bewind, welke keuze ingevolge de Staatsregeling aanſtaanden Maandag zal moeten plaats hebben.

Is geleezen eene Miſive van 't Uitvoerend Bewind, daarby op de ernſtigſte wyze verzoekende, dat ten ſpoedigſten voorgeärresteerd en daargeſteld eene wet, waar by ondergenoemde behoorlyke pœnaliteiten worden verbonden, dat in Couranten, Weekbladen of andere Geſchriften, van welken aart die ook zyn mogen, leden van het publyk Beſtuur, publyke Aanſtaanders, of eenige particuliere perſoonen mogen worden beſchuldigd, gelaſterd of gefugilleerd: — geſteld in handen van de Burgers Repreſentanten *Appelius*, *Onderdyk* en *van Royen*, om deswegens te dienen van conſideration en advis.

De Secrete Commiſſie tot de *Bataven* legt ingeleezen over een declinatoir Rapport op de verzoeken van de navolgende Bataven, om met de gratificatie begunſtigd te mogen worden, als van de Weduwe *A. van de Graaf*, *Joſeph Dirkſe*, *J. P. Hoeksbergen*, *A. van der Wolk*, *Jacobus Janſſen*, *Hermanus Velling*, *Jan Sabée*, de Weduwe *Hendrik van der Veen*, *Hendrik Dikkers*, Weduwe *H. J. de Roos*, *Hendrik van Gastel*, *J. Poort*, *G. Weerts*, *J. Vryenburg*, *A.* en *H. van Ravensweay*, *Johanna van Stoep*, Weduwe *J. Kalf*, *Pieter Schouten*, *Petronella van Ginkel*, Weduwe *Jan van Zevenhuizen*, *Willem Kahl*, de Weduwe *A. van Noord*, de Weduwe *Gerard Welter*, *Gerrit van der Poel*, *Eliſabeth Larrenaans*, Huisvrouw van *T. Hoogeſtein*, *J. Valkenburg*, *Grietje van Heerden*, Weduwe *B. Helleman*, *Gysberta Eſſer*, Weduwe *A. Thiele*, *Bernardus Willekes*: — en wordt beſloten dit Rapport te doen drukken en drie dagen na de diſtributie aan de orde van den dag te ſtellen.

Tot Preſident voor de volgende 14. dagen wordt benoemd de Burger Repreſentant *P. Verhoyſen*.

Waarna de Vergadering wordt geſcheiden tot Maandag ogtend ten 11. uuren.

TWEEDE KAMER.

Zyn geleezen en bekragtigd zes onverwylde beſluiten der eerſte Kamer, allen permitteerende aan Ingezetenen deezer Republyk het transporteeren hunner Schepen, aan Onderdaanen van Neutraale Mogendheden.

De Burger Repreſentant *Lublink de Jonge* adviſeert, in een gedetailleerd Rapport, tot bekragtiging van een beſluit der eerſte Kamer, ſtrekkende zo tot verbetering van het Schoolwezen, als tot het vormen van bekwaame onderwyzers binnen deeze Republyk: — en wordt beſloten het Rapport te drukken, en by de diſtributie aan de orde te ſtellen.

Tot Preſident voor de eerſtvolgende 14. dagen wordt verkozen de Burger Repreſentant *J. H. Stoffenberg*.

Waarna de Vergadering wordt geſcheiden tot morgen ten 11 uuren.

*** DE AGENT DER MARINE VAN DE BATAAFSCHE REPUBLIEK, verzoekt by deezen, allen en een iegelyk wien zulks zoude mogen aangaan, om, zo 'er van hun, het zy door de *Commandanten* van een van 's Lands *Uitloggers*, onder welk pretext ook, of door iemand hunner onderhebbende Equipagie, eenige *Gelden* mogten gevorderd worden, het zy van *Schippers*, om hunne uit- of in-klaaring te beſpoedigen, of van *Paſſagiers*, óm hunne goederen te transporteeren, aan zodanige vorderingen niet te voldoen, maar integendeel, daarvan daadelyk aan het Agentſchap der Marine kennisſe te geeven; zo ter voorkoming van al zodanige knevelarjën, als om hen, welke zig daar aan zouden mogen ſchuldig maaken, naar verdienſten te ſtraffen.

In den Haag, den 28. *Mey* 1801.

Het zevende Jaar der Bataaffche Vryheid.

Ter Ordonnantie van denzelven.

J. DE JONGH.

*** Heden morgen overleed onze waardige Moeder ALEXANDRA CRUL, Weduwe van J. M. GOGEL, in den ouderdom van 78. jaaren en 5. maanden.

DEN HAAG *den* 29 *Mey* 1801.

J. J. A. GOGEL.
C. GOGEL geb. VAN HASSELT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIEN.

De Koning van *Napels* heeft, misſchien even daaröm, wyl hy algemeen gehouden wordt in zyn hart geen Vriend der *Franſchen* te zyn, eene mednigte ſchitterende uitwendige vreugde-

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

kirg gedaan der verkieſſing van den Erf-Prins van *Parma* tot Koning van *Toskanen*, welke formeele aankondiging eenen zeeds aldom bekende tydingen alzo op dit oogenblik geene byzondere ſenſatie konde verwekken.

LIGURISCHE REPUBLYK.

Welk een ſpoed 'er ook gemaakt zy, inzonderheid na de laatſte aanſpooring van den Eerſten Conſul, om eene vaſte Conſtitutie voor onze Republyk te vervaardigen, was de Commiſſie met dit werk belast, den 11. May nog niet gereed; maar hadt toen en minſten de voornaame kenſchetzende grondtrekken daargeſteld, waar uit men kan opmaaken, wat hetgeheel, by de voltooying, worden moet. De zelven Grondvesten ingezyn, beſtaande uit Hoofdvaders, die eenen bepaalden ouderdom moeten bereikt hebben, en eene bepaalde hoedanigheid in 's Landsbelastingen opbrengen. Het Wetgeevend Ligham zal beſtaan uit een Tribunaat en een Senaat. Door de Kiesvergaderingen zullen alleenlyk de leden van het Tribunaat verkooren worden, en het Tribunaat zal Kiezers benoemen, die belaſt zyn met de

(*Het vervolg op de tweede bladzyde.*)

keuze der leden van den Senaat. Om eene plaats in eenige deezer Vergaderingen te kunnen bekleeden, zal men een zeker bepaald inkomen moeten bezitten. De eerste voordragt der Wetten behoort uitsluitelyk aan de Uitvoerende Magt, welke bestaan zal uit een Presidënt en negen zes, dus samen zeven Leden, alleenlyk zal van alles, wat betrekking heeft tot nieuwe belastingen, de eerste voordragt door het Tribunaat moeten geschieden. — Men zie in deeze korte schets eene gedeeltelyke navolging en eene gedeeltelyke afwyking van de tegenwoordige *Fransche* Constitutie; waar uit men het aangenaam gevolg meent te mogen trekken, dat de Commissie, welke zig met dit gewigtig werk beezig houdt, vryelyk handelt naar eigen licht en overtuiging.

HELVETISCHE REPUBLYK.

De Generaal *Pully*, nieuwbenoemde Commandant en chef der *Fransche* troepen in onze Republyk, heeft den 15. Mey te *Bern* een pragtigen maaltyd gegeeven, waarop de *Fransche* Minister *Keihard*, en de Burger *Dolder*, Lid van onzen Uitvoerenden Raad, die elkander in langen tyd *niet gezien* hadden, zig wederom voor de eerste maal te samen gevonden hebben. Men verwagt, dat het zo beevig betwistte punt onzer nieuwe Constitutie eerlang zal vereffend worden. In haare Zitting van 13. Mey heeft de Commissie der Constitutie verklaard, de gronden van het onlangs medegedeelde Ontwerp [*Zie onze Courant No.* 64.] aan te neemen, zo dat de verdere optrekking van het gebouw nu gemakkelyk en spoedig voltooid kan worden.

DUITSCHLAND.

Zedert den 8. Mey, toen het Collegie der Ryks-Steden het Adieu, in ons voorig berigt gemeld, inleeverde, is 'er op de Ryksvergadering te *Regensburg* niets aanmerkelyks verhandeld tot aan den 19. Dien dag werd ter dictature gebragt een voorstel, door den Koning van *Zweeden* in zyne Duitsche betrekking gedaan, om namenlyk ter eere van den alleverdienstelykſten Aarts-Hertog *Karel*, zonder wien het *Duitsche* Ryk misschien geen Vreede dan onder 's Lands puinhoopen zoude gevonden hebben, een Colossaal Standbeeld op te rigten, en de kosten van dit gedenkstuk evenredig door alle de Ryksstenden te doen dragen. De leeden hebben hierop besloten, dit voorstel ten spoedigſten ter kennisse hunner Committenten te brengen, met verzoek aan den Directorialen Minister, om het zelfde te doen aan Aarts Hertog *Karel*. Men verwagt van de dankbaarheid der Ryks-Vorsten eene gaave en spoedige goedkeuring, althans in het eerste gevoel van blydschap der zulken, die na zo gelukkiglyk in hunne Staaten zyn terug gekeerd. De Keurvorst van *Mentz*, zig minder haastende dan de anderen, is eerst den 22. Mey in zyne Residentie *Aschaffenburg* terug gekomen; en nu bevinden zy allen zig weder tot hunnent herstelt, een eenzen slegts uitgezonderd, (dat al zeer opmerkelyk is, en stof tot gistingen geeft,) te weeten, de Aarts-Bisschop van *Saltzburg*, wien men te *Weenen* nog geene toebereidſelen ziet maaken, om het bezit van zyn Aarts-Stift te herneemen.

GROOT-BRITTANNIËN.

Den 19. Mey vormde de Kamer der Gemeentens zig in Committé, om over 's Konings Boodschap, wegens een te verleenen Onderstand aan *Portugal*, te raadpleegen. De Minister der buitenlandsche zaaken, Lord *Hawkesbury*, nam de eerste het woord op, ter ondersteuning en ontwikkeling van dien voordragt, op navolgende wyze.

„Ik zal eene motie doen, die, te oordeelen volgens het geen ik by de jongste gelegenheden gezien heb, waarschynlyk niet eenstemmig aangenoomen zal worden, maar die ik hoop, dat slegts eenen geringen wederstand zal vinden. Welk ook het gevoelen van myne geëerde medeleden omtrent de Subsidiën in het algemeen zyn moge, zullen zy weinige tegenwerpingen kunnen maaken tegen dat, hetwelk ik thans zal voorslaan. Ik ben gereed, indien de geleegenheid zig hier toe opdoet, alle de Subsidiën te verdeedigen, welke in den loop van deezen Oorlog toegestaan zyn. Niet dat ik vermeene, dat Subsidiën altoos raadzaam zyn; maar 'er kan ook niets ongerymder of onëdelmoediger zyn, dan te zeggen, dat zy, in alle gevallen, onstaatkundig zyn. Het is opmerking waardig, dat, sints eene eeuw, de eenige Oorlog, door welken wy de voordeelen niet verkregen hebben, om welken wy streeden, die geen is, in welken wy niet eenen eenigen Bondgenoot op het vaste Land hadden: ik bedoel den *Americaansche* Oorlog. Welk ook het lot van *Europe* in den tegenwoordigen worstelstryd geweest moge zyn, ben ik overtuigd, dat wy dikwerf aan hetzelve de kans van redding hebben aangeboden, en dat, zonder onze poogingen, deszelfs toestand nog veel betreurenswaardiger geweest zou zyn."

„Voor het overige berust het Subsidie, waar over thans gehandeld wordt, op eenen geheel verschillenden grondslag. Het was staatkunde, aan *Oostenryk*, aan *Pruisſen* en aan *Rusland* subsidien te betaalen, ten einde hen in staat te stellen, om eenen aanvallenden oorlog te voeren; maar een Subsidie te verleenen aan *Portugal*, onzen ouden en natuurlyken Bondgenoot, ten einde hem in staat te stellen, om zig zelven tegen eenen onbillyken aanval te verdeedigen, heet een pligt van strenge rechtvaardigheid vervullen. Sints meer dan honderd jaaren hebben wy *Portugal* ten getrouwen Bondgenoot in alle onze oorlogen gehad: het is onwankelbaar in deszelfs geneegenheid voor *Groot-Brittannien* gebleeven, en heeft dit Ryk steeds met alle deszelfs kragten bygestaan. Wy zelven zyn aan *Portugal* gehegt door stellige verbintenisſen, die, zonder juist naauwkeurig bepaald te worden, ons niet toelaaten, om, met onverschillige oogen en zonder de goede trouw te schenden, door deszelfs ingekankerden vyand ten gronde gerigt te zien. De eenige schynbaare drangreden, welke men tegen de voorgeslagen maatregel zou kunnen opperen, is, dat het belang van *Portugal*, zo wel als dat van *Groot-Brittannien* vordert, dat de eerstgenoemde Mogendheid eenen afzonderlyken Vreede met *Frankryk* kunne sluiten, en dat het dus onstaatkundig is, haar geld te geeven om den oorlog voort te zetten. Dan, deeze tegenwerping zal weldra verdwynen, wanneer de Kamer vernemen zal, dat Zyne Majesteit, den tegenwoordigen toestand der zaaken op het vaste land van *Europe* in aanmerking neemende, *Portugal* van alle deszelfs verbintenisſen met ons ontslagen heeft; en het *Portugeesch* Gouvernement thans dus vry is om Vreede te maaken, zodra het zulks overeenkomstig met zyne eer en zyne belangen vinden zal. Onze bystand zal het in staat stellen om met meer voordeel te onderhandelen, indien het besluit zulks te doen; of om den vyand eenigen wederstand te bieden, indien het geene schikking met hem treffen kan. Buiten twyfel is de som kleener dan het voor elk anderen land voorzigtig geweest zou zyn die te geeven; maar hoe kleen zy ook zyn moge, zal zy van een allerweezenlykst nut voor onzen Bondgenoot zyn. Ik meen, zonder vrees voor tegenspraak, te mogen verzeekeren, dat *Portugal* met dit geld 20,000. man te velde houden kan. — Ik doe dus het voorstel, dat de som van 300,000. Pond Sterling aan Zyne Majesteit toegestaan worde, op dat zy aan haare allergetrouwste Majesteit, de Koningin van *Portugal*, dien bystand verleenen kunne, welken de omstandigheden vereischen zullen."

Tegen deezen voorslag vernief de Heer *Grey* zig op de navolgende wyze: „De redenen, door den edelen Lord ter ondersteuning van zyne motie aangevoerd, zyn ontoereikend om my te overtuigen. — Meer dan één punt is 'er, omtrent hetwelk ik het volkomen met hem eens ben: ik zal, by voorbeeld, niet ontkennen, dat *Portugal* van een zeer groot gewigt voor ons zy; dat het met onzen pligt strookt, onzen Bondgenoot by te staan in de dagen van zynen tegenspoed: dan, dit is thans de vraag niet. Toestaande dat het van het hoogste belang is, te beletten, dat *Portugal* door de *Franschen* overweldigd worde, toestaande dat dit Land de gegrondſte aanspraak op onze bescherming heeft, kan ik den bystand, welken men aan hetzelve wil toezenden, niet goedkeuren, om dat ik aan deszelfs toereikendheid twyffele, en deeze twyffel grondt zig op de geringheid der som, die men voorslaat, en op het tydstip waarin deeze voorslag gedaan wordt. Ik laak de Subsidiën niet in het algemeen, zo als de edele Lord zulks aan zyne tegenstanders verwyt; ik denk dat elke Subsidie afzonderlyk door de omstandigheden moet gewettigd worden; maar, het gedrag der voorgangers van den edelen Lord overweegende, de hitte gadeslaande, met welke hy alle de door hun gebeezigde maatregelen verdeedigt, hel ik over om te denken, dat hy, even als zylieden, van meening is, dat het in alle gevallen staatkunde zy, Subsidiën toetestaan, en dat men maar al te gelukkig is de geleegenheid te vinden, om 'er een te verleenen."

„Men doorbladere de geschiedenis van den tegenwoordigen Oorlog; men berekene de buitensporige sommen, die voor denzelven verspild zyn; men slaa het oordeelkundig gebruik gade, hetwelk van dezelven gemaakt is; men beschouwe de noodlottige gevolgen, die 'er uit voortgevreid zyn, en men zegge ons, of 'er geen reden tot onderzoek zy. Welk een gevoelen men zig ook over my vormen moge, zal ik nimmer in eenen maatregel toestemmen, welke, noch aan den roem, noch aan het belang myns Vaderlands dienstbaar kan zyn. — Inderdaad, welk is het doel van deeze nieuwe subsidie? Het is niet, zegt men ons, om *Portugal* te beweegen den oorlog te voeren, maar om het in staat te stellen met voordeel te onderhandelen. Het heeft maar twee wyzen om zulks te doen: het moet den vyand betaalen, om den aanval af te koopen, met welken het bedreigd wordt, of het moet troepen op de been brengen, om denzelven te beslyden. Indien het verschil tusschen *Portugal* en *Frankryk* door het middel van onderhandelingen uit den weg geruimd moet worden, zo als reeds voorgedragen is, erken ik, dat ons geld hiertoe niet geheel nutteloos zal zyn; maar het zal de vorderingen des vyands aanmerkelyk doen stygeren. Bedenk tog, dat het even zo goed zal zyn, als of gy driemaal honderd duizend Ponden Sterlings in de geldkisten van *Buonaparte* overstorttedet."

„De Ministers zyn door de geheiligſte verpligting gehouden om onzen Bondgenoot by te staan; dan, wanneer heeft deeze verpligting eenen aanvang gvnomen? is het heden voor de eerste maal, dat *Portugal* met eenen inval bedreigd wordt? — In den voorledenen zomer reeds begaf de Generaal *Berthier* zig naar *Madrid*, en het oogmerk zyner zending was geenzins twyffelagtig. In het begin van den winter werd de Broeder van den eersten Consul naar die Hoofdstad afgezonden, en werdt weldra derwaarts gevolgd door een Generaal, die het hoogst aanzien geniet. Een talryk leger verzamelde zig op de grenzen van *Spanjen*: alles kondigde het vast genomen besluit aan, om eenen inval te doen. De Ministers negthans bleven even gerust, zonder zelfs naar de gevaaren te vernoemen, welken onzen Bondgenoot dreigden. Thans, nu het twyffelagtig is, of ons geld dan of de vyand vroeger te *Lisſabon* zyn kan, betuigen zy den brandendſten yver, dringen zy ten sterkſten aan op de belangrykheid van *Portugal* voor *Groot-Brittannien*; zy verzeekeren dat wy voor altoos geschandvlekt, zouden zyn, indien wy ons niet haasteden om het ter hulp te snellen. Na twintig of dertig duizend *Franschen* zig by de *Spaansche* troepen gevoegd hebben, kan men nu zeggen, dat aan *Portugal* de eenigſte kans overblyft van te zullen slaagen? welk een uitwerksel kan thans onze hulp te weeg brengen? zullen de *Portugeezen* dienst neemen, om hunne haardsteden te verdeedigen? 'Er is geen tyd meer om hun aan de krygstugt te gewennen, of zelfs om corpsen op de been te brengen. Toen *Portugal* nog niet bedreigd werd, toen *Spanjen* veel eer eene vriendschappelyke dan eene vyandelyke gezindheid blyken deed, toen alle de volksligtingen, welke in *Frankryk* gedaan werden, naar *Italien* of naar de oevers van den *Rhyn* vertrokken, toen was het dat wy eene aanzienlyke krygsmagt, onder bevel van den Generaal *Stewart*, in *Portugal* onderhielden, maar nu, nu de oorlog op het vaste land ten einde gebragt is, nu de vyand een stellig besluit, en zig in staat toont om onzen bondgenoot aan te tasten, wat hebben wy nu voor dien bondgenoot gedaan? *Portugal* is zonder een eenigen *Engelschen* soldaat gelaaten, als eene prooy, welke men zonder verdeediging aan den vyand overleevert. Het is geenzins geld, dat onze oude en getrouwe bondgenoot nodig heeft, het is een welgeöeffend leger; zonder hetzelve is 'er geene hoop van redding voor hem."

„Het zy my vergund te onderzoeken, op welk eene wyze thans het leger gebruikt wordt, het welk men ter verdediging van *Portugal* bestemd had. Ik ben verre van den roem onzer wapenen in *Egypten* te willen verkleinen; ik heb met al myn hart mede gewerkt tot de besluiten, welke zo even genoomen zyn. Ik geloof niet, dat immer troepen meer koelbloedigheid, meer standvastigheid, meer dapperheid aan den dag kunnen leggen, dan het leger, onder bevel van Sir *Ralph Abercrombie*, getoond heeft, by den wederstand, dien het gebooden heeft tegen den wanhoopigen aanval, zo als die door myn geëerd medelid genoemd wordt, welke de *Franschen* op den 21. Maart gedaan hebben, offschoon ik echter onze voordeelen, op dien dag behaald, niet zo hoog wil opvyzelen. Maar waarom zyn

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

*** By *W. BRAVE*, Boekverkooper op den Nieuwendyk, schuins over de Ramskooy in No. 165., is heden van de Pers gekomen: VERHANDELINGEN over verscheiden gewigtige stukken der Leer- en Zedekunde van het Christendom, door THOMAS HAWIES, Bedienaar van het H. Euangelie en Medebestuurder van het Zendeling-Genootschap te *London*, naar den tweeden druk uit het Engelsch vertaald door J. G. THIN VAN KEULEN, in gr. 8vo. à *f* 1- 12; dezelve debiteert veele soorten van ENGELSCHE SCHOOLBOEKEN.

Door J. J. STUERMAN, in de Hage.

---

onze troepen op dit oogenblik in *Egypten* werkzaam? waarom worden zy niet beweegen, om onzen ouden en getrouwen bondgenoot te verdeedigen? Onder het traktaat van *Vlissingen* belooft men ons, dat het bloed, het welk in *Egypten* vergooten worde, kome over de hoofden deezer schending van de trouw der verdragen. Wy konden *Egypten* aanzien als ontmeenen, zonder dat zulks ons in eenige verlegenheid te kosten, en enkelen druppel bloeds behoefde te kosten, en *Portugal* ons thans tegen eenen aanval beveiligd zyn. Hier, zo als in alle andere gelegenheden, heeft de strekunde der Ministers zig misreekend. Hun gebrek aan staatkunde is doodelyk voor ons. Terwyl wy voor *Egypten* dagten, en dat *Engelands* ruit verst bleef in deeze afgelegene wapenstrekken vergeten wordt, zien wy ons *Portugal* onvermydelyk ontrukken; een oud, getrouw en alleregtvaardigſt bondgenoot, voor onze zaak, in het oneindig gelukkigſte bondgenoot, voor onze zaak, in het oneindig gelukkigſte bondgenoot, en te gronde gaan. Het is moeylyk, dat wy *Egypten* heroveren, eene geheimenis, die, ik zeg het met drostbaar, my allerzwaarlykſt toeschynt; maar ter zelfder tyd ondergaan wy een veel smertelyker verlies. De verovering van *Portugal* door de *Franschen* brengt eenen geduchten slag aan

---

keuze der leden van den Senaat. Om eene plaats in eenige deezer Vergaderingen te kunnen bekleeden, zal men een zeker bepaald inkomen moeten bezitten. De eerste voordragt der Wetten behoort uitsluitelyk aan de Uitvoerende Magt, welke bestaan zal uit een Presidënt en negen zes, dus samen zeven Leden, alleenlyk zal van alles, wat betrekking heeft tot nieuwe belastingen, de eerste voordragt door het Tribunaat moeten geschieden. — Men zie in deeze korte schets eene gedeeltelyke navolging en eene gedeeltelyke afwyking van de tegenwoordige *Fransche* Constitutie; waar uit men het aangenaam gevolg meent te mogen trekken, dat de Commissie, welke zig met dit gewigtig werk beezig houdt, vryelyk handelt naar eigen licht en overtuiging.

HELVETISCHE REPUBLYK.

De Generaal *Pully*, nieuwbenoemde Commandant en chef der *Fransche* troepen in onze Republyk, heeft den 15. Mey te *Bern* een pragtigen maaltyd gegeeven, waarop de *Fransche* Minister *Keihard*, en de Burger *Dolder*, Lid van onzen Uitvoerenden Raad, die elkander in langen tyd *niet gezien* hadden, zig wederom voor de eerste maal te samen gevonden hebben. Men verwagt, dat het zo beevig betwistte punt onzer nieuwe Constitutie eerlang zal vereffend worden. In haare Zitting van 13. Mey heeft de Commissie der Constitutie verklaard, de gronden van het onlangs medegedeelde Ontwerp [*Zie onze Courant No.* 64.] aan te neemen, zo dat de verdere optrekking van het gebouw nu gemakkelyk en spoedig voltooid kan worden.

DUITSCHLAND.

Zedert den 8. Mey, toen het Collegie der Ryks-Steden het Adieu, in ons voorig berigt gemeld, inleeverde, is 'er op de Ryksvergadering te *Regensburg* niets aanmerkelyks verhandeld tot aan den 19. Dien dag werd ter dictature gebragt een voorstel, door den Koning van *Zweeden* in zyne Duitsche betrekking gedaan, om namenlyk ter eere van den alleverdienstelykſten Aarts-Hertog *Karel*, zonder wien het *Duitsche* Ryk misschien geen Vreede dan onder 's Lands puinhoopen zoude gevonden hebben, een Colossaal Standbeeld op te rigten, en de kosten van dit gedenkstuk evenredig door alle de Ryksstenden te doen dragen. De leeden hebben hierop besloten, dit voorstel ten spoedigſten ter kennisse hunner Committenten te brengen, met verzoek aan den Directorialen Minister, om het zelfde te doen aan Aarts Hertog *Karel*. Men verwagt van de dankbaarheid der Ryks-Vorsten eene gaave en spoedige goedkeuring, althans in het eerste gevoel van blydschap der zulken, die na zo gelukkiglyk in hunne Staaten zyn terug gekeerd. De Keurvorst van *Mentz*, zig minder haastende dan de anderen, is eerst den 22. Mey in zyne Residentie *Aschaffenburg* terug gekomen; en nu bevinden zy allen zig weder tot hunnent herstelt, een eenzen slegts uitgezonderd, (dat al zeer opmerkelyk is, en stof tot gistingen geeft,) te weeten, de Aarts-Bisschop van *Saltzburg*, wien men te *Weenen* nog geene toebereidſelen ziet maaken, om het bezit van zyn Aarts-Stift te herneemen.

GROOT-BRITTANNIËN.

Den 19. Mey vormde de Kamer der Gemeentens zig in Committé, om over 's Konings Boodschap, wegens een te verleenen Onderstand aan *Portugal*, te raadpleegen. De Minister der buitenlandsche zaaken, Lord *Hawkesbury*, nam de eerste het woord op, ter ondersteuning en ontwikkeling van dien voordragt, op navolgende wyze.

„Ik zal eene motie doen, die, te oordeelen volgens het geen ik by de jongste gelegenheden gezien heb, waarschynlyk niet eenstemmig aangenoomen zal worden, maar die ik hoop, dat slegts eenen geringen wederstand zal vinden. Welk ook het gevoelen van myne geëerde medeleden omtrent de Subsidiën in het algemeen zyn moge, zullen zy weinige tegenwerpingen kunnen maaken tegen dat, hetwelk ik thans zal voorslaan. Ik ben gereed, indien de geleegenheid zig hier toe opdoet, alle de Subsidiën te verdeedigen, welke in den loop van deezen Oorlog toegestaan zyn. Niet dat ik vermeene, dat Subsidiën altoos raadzaam zyn; maar 'er kan ook niets ongerymder of onëdelmoediger zyn, dan te zeggen, dat zy, in alle gevallen, onstaatkundig zyn. Het is opmerking waardig, dat, sints eene eeuw, de eenige Oorlog, door welken wy de voordeelen niet verkregen hebben, om welken wy streeden, die geen is, in welken wy niet eenen eenigen Bondgenoot op het vaste Land hadden: ik bedoel den *Americaansche* Oorlog. Welk ook het lot van *Europe* in den tegenwoordigen worstelstryd geweest moge zyn, ben ik overtuigd, dat wy dikwerf aan hetzelve de kans van redding hebben aangeboden, en dat, zonder onze poogingen, deszelfs toestand nog veel betreurenswaardiger geweest zou zyn."

„Voor het overige berust het Subsidie, waar over thans gehandeld wordt, op eenen geheel verschillenden grondslag. Het was staatkunde, aan *Oostenryk*, aan *Pruisſen* en aan *Rusland* subsidien te betaalen, ten einde hen in staat te stellen, om eenen aanvallenden oorlog te voeren; maar een Subsidie te verleenen aan *Portugal*, onzen ouden en natuurlyken Bondgenoot, ten einde hem in staat te stellen, om zig zelven tegen eenen onbillyken aanval te verdeedigen, heet een pligt van strenge rechtvaardigheid vervullen. Sints meer dan honderd jaaren hebben wy *Portugal* ten getrouwen Bondgenoot in alle onze oorlogen gehad: het is onwankelbaar in deszelfs geneegenheid voor *Groot-Brittannien* gebleeven, en heeft dit Ryk steeds met alle deszelfs kragten bygestaan. Wy zelven zyn aan *Portugal* gehegt door stellige verbintenisſen, die, zonder juist naauwkeurig bepaald te worden, ons niet toelaaten, om, met onverschillige oogen en zonder de goede trouw te schenden, door deszelfs ingekankerden vyand ten gronde gerigt te zien. De eenige schynbaare drangreden, welke men tegen de voorgeslagen maatregel zou kunnen opperen, is, dat het belang van *Portugal*, zo wel als dat van *Groot-Brittannien* vordert, dat de eerstgenoemde Mogendheid eenen afzonderlyken Vreede met *Frankryk* kunne sluiten, en dat het dus onstaatkundig is, haar geld te geeven om den oorlog voort te zetten. Dan, deeze tegenwerping zal weldra verdwynen, wanneer de Kamer vernemen zal, dat Zyne Majesteit, den tegenwoordigen toestand der zaaken op het vaste land van *Europe* in aanmerking neemende, *Portugal* van alle deszelfs verbintenisſen met ons ontslagen heeft; en het *Portugeesch* Gouvernement thans dus vry is om Vreede te maaken, zodra het zulks overeenkomstig met zyne eer en zyne belangen vinden zal. Onze bystand zal het in staat stellen om met meer voordeel te onderhandelen, indien het besluit zulks te doen; of om den vyand eenigen wederstand te bieden, indien het geene schikking met hem treffen kan. Buiten twyffel is de som kleener dan het voor elk anderen land voorzigtig geweest zou zyn die te geeven; maar hoe kleen zy ook zyn moge, zal zy van een allerweezenlykst nut voor onzen Bondgenoot zyn. Ik meen, zonder vrees voor tegenspraak, te mogen verzeekeren, dat *Portugal* met dit geld 20,000. man te velde houden kan. — Ik doe dus het voorstel, dat de som van 300,000. Pond Sterling aan Zyne Majesteit toegestaan worde, op dat zy aan haare allergetrouwste Majesteit, de Koningin van *Portugal*, dien bystand verleenen kunne, welken de omstandigheden vereischen zullen."

Tegen deezen voorslag vernief de Heer *Grey* zig op de navolgende wyze: „De redenen, door den edelen Lord ter ondersteuning van zyne motie aangevoerd, zyn ontoereikend om my te overtuigen. — Meer dan één punt is 'er, omtrent hetwelk ik het volkomen met hem eens ben: ik zal, by voorbeeld, niet ontkennen, dat *Portugal* van een zeer groot gewigt voor ons zy; dat het met onzen pligt strookt, onzen Bondgenoot by te staan in de dagen van zynen tegenspoed: dan, dit is thans de vraag niet. Toestaande dat het van het hoogste belang is, te beletten, dat *Portugal* door de *Franschen* overweldigd worde, toestaande dat dit Land de gegrondſte aanspraak op onze bescherming heeft, kan ik den bystand, welken men aan hetzelve wil toezenden, niet goedkeuren, om dat ik aan deszelfs toereikendheid twyffele, en deeze twyffel grondt zig op de geringheid der som, die men voorslaat, en op het tydstip waarin deeze voorslag gedaan wordt. Ik laak de Subsidiën niet in het algemeen, zo als de edele Lord zulks aan zyne tegenstanders verwyt; ik denk dat elke Subsidie afzonderlyk door de omstandigheden moet gewettigd worden; maar, het gedrag der voorgangers van den edelen Lord overweegende, de hitte gadeslaande, met welke hy alle de door hun gebeezigde maatregelen verdeedigt, hel ik over om te denken, dat hy, even als zylieden, van meening is, dat het in alle gevallen staatkunde zy, Subsidiën toetestaan, en dat men maar al te gelukkig is de geleegenheid te vinden, om 'er een te verleenen."

„Men doorbladere de geschiedenis van den tegenwoordigen Oorlog; men berekene de buitensporige sommen, die voor denzelven verspild zyn; men slaa het oordeelkundig gebruik gade, hetwelk van dezelven gemaakt is; men beschouwe de noodlottige gevolgen, die 'er uit voortgevreid zyn, en men zegge ons, of 'er geen reden tot onderzoek zy. Welk een gevoelen men zig ook over my vormen moge, zal ik nimmer in eenen maatregel toestemmen, welke, noch aan den roem, noch aan het belang myns Vaderlands dienstbaar kan zyn. — Inderdaad, welk is het doel van deeze nieuwe subsidie? Het is niet, zegt men ons, om *Portugal* te beweegen den oorlog te voeren, maar om het in staat te stellen met voordeel te onderhandelen. Het heeft maar twee wyzen om zulks te doen: het moet den vyand betaalen, om den aanval af te koopen, met welken het bedreigd wordt, of het moet troepen op de been brengen, om denzelven te beslyden. Indien het verschil tusschen *Portugal* en *Frankryk* door het middel van onderhandelingen uit den weg geruimd moet worden, zo als reeds voorgedragen is, erken ik, dat ons geld hiertoe niet geheel nutteloos zal zyn; maar het zal de vorderingen des vyands aanmerkelyk doen stygeren. Bedenk tog, dat het even zo goed zal zyn, als of gy driemaal honderd duizend Ponden Sterlings in de geldkisten van *Buonaparte* overstorttedet."

„De Ministers zyn door de geheiligſte verpligting gehouden om onzen Bondgenoot by te staan; dan, wanneer heeft deeze verpligting eenen aanvang gvnomen? is het heden voor de eerste maal, dat *Portugal* met eenen inval bedreigd wordt? — In den voorledenen zomer reeds begaf de Generaal *Berthier* zig naar *Madrid*, en het oogmerk zyner zending was geenzins twyffelagtig. In het begin van den winter werd de Broeder van den eersten Consul naar die Hoofdstad afgezonden, en werdt weldra derwaarts gevolgd door een Generaal, die het hoogst aanzien geniet. Een talryk leger verzamelde zig op de grenzen van *Spanjen*: alles kondigde het vast genomen besluit aan, om eenen inval te doen. De Ministers negthans bleven even gerust, zonder zelfs naar de gevaaren te vernoemen, welken onzen Bondgenoot dreigden. Thans, nu het twyffelagtig is, of ons geld dan of de vyand vroeger te *Lisſabon* zyn kan, betuigen zy den brandendſten yver, dringen zy ten sterkſten aan op de belangrykheid van *Portugal* voor *Groot-Brittannien*; zy verzeekeren dat wy voor altoos geschandvlekt, zouden zyn, indien wy ons niet haasteden om het ter hulp te snellen. Na twintig of dertig duizend *Franschen* zig by de *Spaansche* troepen gevoegd hebben, kan men nu zeggen, dat aan *Portugal* de eenigſte kans overblyft van te zullen slaagen? welk een uitwerksel kan thans onze hulp te weeg brengen? zullen de *Portugeezen* dienst neemen, om hunne haardsteden te verdeedigen? 'Er is geen tyd meer om hun aan de krygstugt te gewennen, of zelfs om corpsen op de been te brengen. Toen *Portugal* nog niet bedreigd werd, toen *Spanjen* veel eer eene vriendschappelyke dan eene vyandelyke gezindheid blyken deed, toen alle de volksligtingen, welke in *Frankryk* gedaan werden, naar *Italien* of naar de oevers van den *Rhyn* vertrokken, toen was het dat wy eene aanzienlyke krygsmagt, onder bevel van den Generaal *Stewart*, in *Portugal* onderhielden, maar nu, nu de oorlog op het vaste land ten einde gebragt is, nu de vyand een stellig besluit, en zig in staat toont om onzen bondgenoot aan te tasten, wat hebben wy nu voor dien bondgenoot gedaan? *Portugal* is zonder een eenigen *Engelschen* soldaat gelaaten, als eene prooy, welke men zonder verdeediging aan den vyand overleevert. Het is geenzins geld, dat onze oude en getrouwe bondgenoot nodig heeft, het is een welgeöeffend leger; zonder hetzelve is 'er geene hoop van redding voor hem."

„Het zy my vergund te onderzoeken, op welk eene wyze thans het leger gebruikt wordt, het welk men ter verdediging van *Portugal* bestemd had. Ik ben verre van den roem onzer wapenen in *Egypten* te willen verkleinen; ik heb met al myn hart mede gewerkt tot de besluiten, welke zo even genoomen zyn. Ik geloof niet, dat immer troepen meer koelbloedigheid, meer standvastigheid, meer dapperheid aan den dag kunnen leggen, dan het leger, onder bevel van Sir *Ralph Abercrombie*, getoond heeft, by den wederstand, dien het gebooden heeft tegen den wanhoopigen aanval, zo als die door myn geëerd medelid genoemd wordt, welke de *Franschen* op den 21. Maart gedaan hebben, offschoon ik echter onze voordeelen, op dien dag behaald, niet zo hoog wil opvyzelen. Maar waarom zyn

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

*** By *W. BRAVE*, Boekverkooper op den Nieuwendyk, schuins over de Ramskooy in No. 165., is heden van de Pers gekomen: VERHANDELINGEN over verscheiden gewigtige stukken der Leer- en Zedekunde van het Christendom, door THOMAS HAWIES, Bedienaar van het H. Euangelie en Medebestuurder van het Zendeling-Genootschap te *London*, naar den tweeden druk uit het Engelsch vertaald door J. G. THIN VAN KEULEN, in gr. 8vo. à *f* 1- 12; dezelve debiteert veele soorten van ENGELSCHE SCHOOLBOEKEN.

Door J. J. STUERMAN, in de Hage.